

OSTATNIE WIADOMOŚCI

10
GROSZY

KRAKOWSKIE
GAZETA CODZIENNA DLA WSZYSTKICH

10
GROSZY

Rok II.

Kraków, Środa 9 Marca 1932

Nr. 69

133 miliony zł. dla bezrobotnych, czas pracy, urlopy, ubezpieczenia na plenarnym posiedzeniu Sejmu

Sejm obradował wczoraj od godz. 10 min. 30 z przerwą obiadową do późnego wieczora.

Przyjęto ustawę karno - skarbową, która przewidyje większe reakcje karne na przestępstwa przeciwko skarbowi państwa.

Po długiej dyskusji przyjęto ustawę, podwyższającą koszty sądowe, następnie ustawę o dofinansowaniu kredytach na dopłatę Skarbu do Funduszu Bezrobocia oraz na pomoc dla bezrobotnych. Wnieiona ustawa podwyższa przewidywany kredyt o około 28 milionów zł., wskutek czego ogólna pomoc dla bezrobotnych wynosi w budżecie przeszło 133 milj. zł. Z sumy tej — 85 milj. zł. idzie na dopłatę Skarbu do Funduszu Bezrobocia, 22 milj. zł. na zatrudnienie bezrobotnych, a pozostała suma na Naczelny Komitet Pomocy dla Bezrobotnych.

W pierwszym czytaniu odesłał do komisji bez dyskusji rządowe projekty ustaw o zmianie czasu pracy w przemyśle i handlu, o urlopach dla pracowników tej kategorii, o zmianie ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia, natomiast bardzo obszerna dyskusja rozwinęła się nad projektem o ubezpieczeniach społecznych.

Mimo, że projekty te znalazły się na porządku dziennym, wedle opinii kół politycznych, zostaną one wprowadzone w życie przez dekret na podstawie

pełnomocnictw, gdyż na drodze parlamentarnej nie będzie po temu czasu.

CZAS PRACY W BIURACH I W HANDLU W KOMISJI OCHRONY PRACY.
Komisja Ochrony Pracy odrzuciła projekt ustawy ratyfikacji konwencji, doty-

czącej unormowania czasu pracy w biurach i w handlu, gdyż konwencja ta przewiduje 8 godzin pracy, kiedy w Polsce obowiązuje 7-godzinny dzień pracy. Komisja przyjęła rządowy projekt ustawy o uregulowaniu stosunków służbowych pracowników instytucji społecznych. Ustawa ta wprowadza stabilizację funkcjonariuszów.

SPRAWY ROLNICZE NA RADZIE MINISTRÓW.

Rada Ministrów na posiedzeniu uchwaliła udzielenie gwarancji dla transakcji, związanych ze sprzedażą wiosenną nawozów sztucznych rolnikom oraz powołanie centralnego komitetu do spraw finansowo - rolniczych.

Śmierć Brianda wielkiego polityka francuskiego

WCZORAJ O GODZ. 13 MIN. 30 W PARYŻU, PRZY A. CLEBER, ZIMARÉ GŁOSNY MĄŻ STANU FRANCJI — ARYSTYDES BRIAND.

Arystydes Briand, wielki francuski mąż stanu, jeden z najgłośniejszych polityków europejskich, urodził się w Nantes (Francja) 22 marca 1862 roku. Otrzymał wykształcenie prawnicze.

Swą karierę polityczną rozpoczął w 1891 roku w szeregach socjalistów francuskich, wybijając się w krótkim czasie na czoło decydujących czynników we Francji.

Początkowo pracuje w socjalistycznej prasie francuskiej. W

1902 roku uzyskuje z ramienia partii mandat do parlamentu. Fakt ten zdecydował o jego karierze politycznej.

Po raz pierwszy otrzymuje nominację na ministra w 1905 roku i obejmuje, jako członek rządu, kierownictwo resortu kultury i oświaty. W tym czasie przeprowadza rozdział kościoła od państwa. Odtań wielokrotnie uczestniczył w rządzie, jako minister sprawiedliwości (1908 r.), prezes ministrów (1909 r.), minister sprawiedliwości (1912 i 14 r.).

W okresie wojny światowej (od 1916 do 17 r.) piastuje najodpowiedzialniejszy urząd szefa rządu. W 1921 r. powraca do rządu i o-

bejmuje prezesurę rady ministrów oraz kierownictwo ministerstwa spraw zagranicznych. Od 1925 roku do 31 roku jest bez przerwy ministrem spraw zagranicznych, namiętnie zwalczany przez prawicę. Przy ostatnich wyborach był kandydatem lewicy na prezydenta Republiki Francuskiej, lecz upadł.

Briand był jednym z twórców traktatu locarneńskiego - londyńskiego. Znal go świat cały, jako orędownika pokoju i szermierza współpracy międzynarodowej. On był autorem projektu unii państw europejskiej (Pan-europa). Imię jego wiąże się najściślej z historią Ligi Narodów, której był filarem ideowym.

Bunt w Finlandji stłumiony

Po nabożeństwie lappowcy rozjechali się do domów, a przywódców aresztowano

Zebrani lappowcy w miejscowości Mautsala zostali otoczeni. Wszystkim zebrany pozwolono udać się do m.e.sc zamieszkania bez żadnych przeszkód. Aresztowano tylko sześciu przywódców buntu: gen. Vallemiu-

sa, Kosselę, Košwita, Sarna, Somersala i Susitawala. Aresztowanych samochodami przewieziono do Helsingforsu i osadzono w więzieniu.

Uczestnicy buntu wzięli udział w nabożeństwie, oddali

broń i następnie w zupełnym porządku poczuli się rozjeżdżać

Krają pogłoski, że rząd nie po-
zostanie na aresztowaniu sześciu przywódców a nastąpią dalsze aresztowania.

Japończycy posuwają się naprzód

Tajemnicze ruchy ich wojsk budzą niepokój Chińczyków

Japończycy z pomocą samolotów przewiezili oddziały wojska na odległość 35 mil od Szanghaju. Wojska te zajęły pozycje pomocnicze od stanowisk chiń-

skich. W okolicach Szanghaju doszło do ostrych starć między patrolami chińskimi i japońskimi. Naogół panuje spokój. Chiń-

czycy zaniepokojeni są jedynie bezustannymi ruchami wojsk japońskich, które mają jakby charakter osaczenia wojsk chińskich pod Szanghajem.

Niezwykła podróż 100 rybaków na krze

Wzburzone fale zapędziły ich z Sowieców do Estonji

TALLIN. (PAT.) Wskutek wzburzenia na morzu, na krze olbrzymich rozmiarów uniesionych zostało w morze 100 so-

wiekich rybaków wraz z końmi i narzędziami rybackimi. Poszukiwania, prowadzone w ciągu kilku dni, doprowadziły

do odnalezienia rybaków już przy brzegach estońskich. Żadnych ofiar w ludziach nie było.

17 potwornych bandytów

odpowiadało przed sądem za 32 mordy i napady rabunkowe

Szała 17 groźnych bandytów, składająca się z mężczyzn i kobiet odpowiadała wczoraj przed sądem apelacyjnym, za bestjałskie napady rabunkowe i 32 mordy pod Łomżą.

Zbrodnie dokonywane były przez bandytów w planowy i okrutny sposób. Nie oszczędzano nikogo, nawet dzieci i ciężarnych kobiet. W kilku wypad-

kach pomordowane ofiary nosiły ślady tortur. Specjalnie wstrząsającą zbrodnią było zapalenie ogniska na piersiach ko-
palającej szynkarki, Chai Budnej. W innym wypadku, wieśniakowi wbito głowę między sztachety i nieszczęśliwy uduł się.

Wszystkie napady i morderstwa popełnione w latach 1920 — 1924, powstały z chęci zysku. Nigdzie nie zostawiano przy życiu świadków napadu. Najczęściej strzelano do ofiary z tyłu w głowę.

Sąd łomżyński skazał trzech głównych zbrojców Czesława Rączkowskiego, Bronisława Wyszynskiego i Adama Bidzińskiego na karę śmierci. Pozostali bandyci otrzymali kary od 4 do 15 lat ciężkiego więzienia.

Wczoraj sprawa została odroczone, celem przesłuchania dodatkowych świadków.

SKRÓTY

W Paryżu zmarł 92-letni weteran socjalizmu francuskiego Camelinat, jeden z założycieli I Międzynarodówki. Od r. 1920 był członkiem partii komunistycznej.

Rząd sowiecki wyasygnował 50 milionów rubli na lotnictwo, otrzymawszy tę sumę ze sprzedaży specjalnej pożyczki lotniczej.

W ciągu ub. dnia policja aresztowała w Berlinie 180 komunistów i hitlerowców.

W Leodni w Austrii w starciu policji z komunistami 4 osoby zostały ciężko rane.

Pod Zagrzebiem w Jugosławii miało miejsce silne trzęsienie ziemi, które porządko wiele szkód w budowlach. Ofiar w ludziach nie było.

Zamach na prezydenta Peru

Prezydent i kilka osób odniosło rany

LONDYN. (PAT.) Z Limy do noszą, iż na prezydenta Peru dokonano zamachu w czasie, gdy prezydent był obecny na mszy. Zamachowcem, który strzelał do prezydenta Sanchez Cerro, jest jeden z członków partii opozycyjnej. Prezydent jest lekko ranny. Zbitkane kule rażyły kilka kobiet, znajdujących się w kościele.

Przemówienie min. Zaleskiego w Lidze Narodów

Wczoraj na posiedzeniu komisji głównej Zgromadzenia Ligi Narodów, zabrał głos w sprawie konfliktu chińskiego - japońskiego min. Zaleski. Min. Zaleski podkreślił trudności, na jakie narodziła się Liga Narodów, z powodu niepełności swych uprawnień, braku zasady pomocy międzynarodowej. Min. Zaleski wyraził gorące pragnienie stworzenia warunków pokojowych na Dalekim Wschodzie.

Synka Lindbergha chcieli rzucić na spadochronie

Los synka Lindbergha jest nadal nieznanym. Aresztowano wczoraj młodą kobietę nazwiskiem Clirbert, która rzekomo widziała nad posiadłością Lindbergha samolot. Z samolotu tego zoczył, jak twierdzi aresztowana, mieli rzucić dziecko na spadochronie, lecz widocznie w ostatniej chwili pomiechali niebezpiecznej próby.

Wykrycie szajki przemycającej poborowych zagranicą

Na pograniczu polsko - niemieckim wykryta została szajka przemycająca poborowych. Jak stwierdziła policja katowicka, banda przemytników, z niejakim Szmulcem Krymskim na czele, zorganizowała regularne ucieczki zagranicę młodych w wieku poborowym. Stwierdzono, że przemytnicy przewożą do Niemiec 78 poborowych, uchyliających się od służby wojskowej. Na skutek porozumienia z policją niemiecką, wczoraj został aresztowany jeden z przemytników, który ukrywał się od kilku tygodni na terenie granicy niemieckiej. Policja jest w drodze na tropie pozostałych przemytników afary.

G I E Ł D A
Obroty Kredytu Dolar 2287 pól.

S. P.
KS. BISKUP
Władysław Bandurski

WILNO. (PAT.) W dniu wczorajszym o godz. 8.30 wiecz. zmarł J. E. ks. biskup dr. Władysław Bandurski.

Ks. biskup Bandurski od dłuższego czasu chorował na duszę, ogólnie słabnąc. W ostatnich czasach nastąpiło pogorszenie i b.e. utracił przytomność, z czego przyczyną było uderzenie zycia kardioidalnego i paraliż.

Wczoraj rada Ministrów uchwaliła, że pogrzeb p. ks. biskupa Bandurskiego odbędzie się na koszt państwa. W pogrzebie, który odbędzie się 10-go marca, weźmie udział rząd, którego członkowie w przeddzień wyjadą do Wilna. Ciało złożone zostanie w podziemnym krypcie.

Wczoraj p. premier Prystor wystosował na ręce p. wojewody wileńskiego depeszę treści następującej:

W obec zgonu świetlanej postaci Polski Odrodzonej, Wielkiego Patrioty, s. p. Księcia Biskupa Bandurskiego, który od dziesiątk lat, osadziwszy w ziemi wileńskiej i zwiąawszy ją z ną sercem całym, całe bogactwo swego umysłu i uczucia poświęcił pracy dla niej i niezapomniane poleży zasługi, przesyłam na ręce pana wojewody wyrazy głębokiego współczucia łącząc się z żałobą wileńską w bólu i żalu z powodu straty, jaką wraz z całym Rzeczpospolitą poniosła Aleksander Prystor, prezes Rady Ministrów.

W KAJDANACH NAMIĘTNOŚCI

Wstrząsająca opowieść o miłości i zbrodni

Dziwnie toczyły się losy dziewczęcia, uwięzionego w gniazdku miłosnym przez pięknego i bogatego porucznika ułanów.

Ale czyż mało bywa takich snów na jawie, znieszczonych bajek w życiu? Ileż to razy dziewczę, proste, skromne, często nawet z najuboższej rodziny nagle ołśni urodą jakiego magnata czy choćby poprostu zamoznego człowieka, potrafi go zdobyć, a potem ślub, stanowisko, z kopciuszka robi się wielka dama. Mnóstwo znamy takich wypadków w Warszawie, zwłaszcza, ale często i na prowincji.

W chwili, gdy Karol hr. Rucki snuł swe zbrodnicze plany, Jasia, znudzona czytaniem, rozmyślała nad swemi losami. Słyszała z opowiadań, że jej matka też tak się powiodło. Była podobno zwyczajną w ejską dziewczyną, którą ojciec Jasi, jako młody oficer poznał na manewrach. Najpierw traktował to jako przelotną miłość. Gdy wszakże urodziło się dziecko — Jasia, — był o tyle szlachetny, że nie przestał się interesować jej matką. Był w niej tak zakochany, że nawet się ożenił. Ale dziecko, jak przed ślubem, tak i po tem zostało na wsi u pewnej kobieciny, owej Antoniowej, o której już wspomnieliśmy. Matka wkrótce umarła. Wtedy dopiero ojciec, gdy już nieco dorosła, wziął ją do siebie i dał jej staranne wychowanie.

Po pewnym czasie umarł... Reszta wiadoma...

Rozmyślania jej przerwało przybycie Janka, ordynansa księcia. Przynosił w koszu mnóstwo najwyszukańszych potraw: pularę na zimno, wspaniałe paszety, salatkę, majonez, ciastka, wina, piękne owoce... i zapowiedź szybkiego przybycia Andrzeja...

Jasia uśmiechała się radośnie.

Czuła się tak szczęśliwa, że aż... lękała się. Bała się, aby puhar szczęścia, wypełniony aż po brzegi, nie... wylał się...

Nie obawiała się już, aby Andrzej ją porzucił, o, nie!

Drżała tylko na myśl, że mogłaby nagle wybuchnąć jaka katastrofa, jaki grom z jasnego nieba, który nagle obudzi ją z czarownego snu, przeżywanego obecnie.

Daremnie sama się uspakała, że przecież nie ma czego się bać, będąc pod opieką młodzieńca, tak

w niej zakochanego, bogatego, otoczonego zewsząd przyjaźnią i serdecznością. A jednak coraz bardziej opanowywał ją niczem niewytłumaczony lęk. Było to takie uczucie, jak przed burzą, gdy parne powietrze przygnębia i rozstraja, choć jeszcze na niebie niema ani chmurki, a zoddali nie słychać nawet jeszcze pierwszych głuchych pomruków nadchodzącej burzy.

Janek skończył przygotowania i zapytał:

— Czy mogę jeszcze czem służyć?

— Nie — odparła zrazu, poczem nagle przypominając sobie, zawołała — Chociaż owszem... Proszę poczekać chwileczkę...

Szybko skreśliła depeszę do „Ernestyny”, że bawiac na wsi u przyjaciółki, nieco zastała i prosi o pozwolenie przybycia do pracy dopiero we wtorek.

— To depesza, która musi odejść możliwie najszybciej. Bardzo proszę wysłać ją.

— Pędzę duchem — odparł Janek i zniknął w mgnieniu oka.

Jasia została sama i zamysliła się, pograżając się w rozmyślania poważne niepokojące.

Jest bowiem coś takiego w życiu kobiety, co bywa albo źródłem najpromienniejszej radości, albo najprzykrejszych utrapień. Tej wznioślejszej tajemnicy na imię — macierzyństwo. Przez mężatki najczęściej upragnione, jako spełnienie szczytnego przeznaczenia dziejowego kobiety i ściślejsze związanie z ukochanym mężczyzną — małżonkiem... bywa dla innych kobiet żywym dowodem słabości, grzechu, piętnem hańby...

Jasia już dawno żywiła pewne obawy co do swego stanu. Nie chciała wszakże dzielić się z niemi i ukrywała je przed Andrzejem, póki nie miała pewności. A gdy już nawet miała prawie pewność, zabrakło jej odwagi... Postanowiła czekać do chwili, gdy już poprostu niesposób będzie dłużej ukrywać zbyt widocznego stanu rzeczy.

Już chciała mu się zwierzyć i... jakoś nie mogło jej to przejść przez usta. Dręczyło ją to niewymownie i postanowiła wreszcie z tem skończyć. Nigdy nie nadarzy się już bodaj lepsza sposobność. Jeżeli nawet ściany miewają uszy, to już z pewnością nie tu, w tym odludnym, ukrytym w głębi parku, domeczku...

Postanowiła więc dziś wyznać mu całą prawdę. Teraz już tylko obawiała się jednego. Czy aby przyjdzie dziś? Bo Janek mówił, że księciu trudno się odłączyć niepostrzeżenie od reszty towarzystwa.

A o tej porze już zazwyczaj przychodził. Jasia natężyła słuch, czy nie usłyszy tak dobrze znanych kroków.

Przesiedziała tak godzinę nieruchomo, uparcie wsluchując się.

Wreszcie usłyszała upragnione, znane kroki.

To on!

Uradowana, nie dosłyszała, że jednocześnie rozległ się głuchy szelest innych jeszcze kroków, jakby starannie się ukrywających...

Andrzej wszedł. Zawołała tuląc się do niego:

— O, gdybyś wiedział, jak niecierpliwie cię oczekiwałam!

— Moje biedactwo kochane...

— Tak się za tobą stęskniłam...

— A ja w żaden sposób nie mogłem dziś się wymknąć. Koledzy byli podochoceni, namawiali mnie koniecznie, abym pił razem z nimi, chcieli mi siłą wlać alkohol do ust. Ledwo się obroniłem. A potem dymili, jak kominy, wreszcie zasiedli do kart i też gwałtem chcieli mnie wciągnąć. Nie dałem się i gdy wreszcie zapalili się do gry, udało mi się niepostrzeżenie zbiec. Janek przyniósł ci kolację?

— Tak. I zaniósł mi depeszę do Ernestyny, że przyjeżdżam dopiero we wtorek.

— Powinnas wreszcie skończyć z tym magazynem. Poprostu nie wracaj tam więcej i już. Tak ci zależy na tej pracy?

— Owszem. Już ci mówiłam dlaczego. Zresztą, kto wie, czy sam mną nie pogardzisz? Dlatego właśnie czekałam na ciebie dziś tak niecierpliwie, bo muszę ci wreszcie wyznać całą prawdę...

— Co takiego? Mów zaraz! — zawołał Andrzej przerażony.

— Zdawało mi się, że sam to już zauważysz podczas naszych... piaseczot... To już tak... widoczne... — Nie wiem nic. Nie zauważyłem...

— Boś tak we mnie zaślepiony... Otóż ja jestem...

Dalszy ciąg nastąpi.

NA BEZDRÓŻACH MIŁOŚCI

Osnuły na prawdziwym zdarzeniu dramat ze sfer arystokracji

Zanim Turski zdążył na to odpowiedzieć, wtrącił się prokurator:

— Zapomna pan, panie sędzio śledczy, że to jeszcze nie w porównaniu z wielo poważniejszą rzeczą. Franciszek Bukowski leży zabity. Z tego, co słyszeliśmy tu przed chwilą, pani Bukowska przyznaje się, że go zabiła...

— Nie jestem prawnikiem — zawołał Turski, — ale tyle jeszcze wiem, że to był przypadek i obrona konieczna...

— Przypadek i obrona konieczna to nie to samo. Zresztą, jedno i drugie musi dopiero zostać stwierdzone urzędowo. Narazie, tak czy inaczej, jesteśmy zmuszeni aresztować panią Bukowską. Będzie odpowiadała za zabójstwo męża i ukrywanie dokonanej przez niego zbrodni.

Renia rzuciła się ku siostrze, zmiażdżonej nowym nieszczęściem, które spadło na jej umęczone barki. Zalewając się łzami, wołała:

— To wszystko moja wina!... Moja!... Pocom wzywała policję?!... O, ja, nieszczęśliwa! Własną siostrę wierałam do więzienia!... Geniusiu, przebacz mi, nie chciałam tego!...

Genia wciąż jeszcze nie mogła wydobyć ze siebie ani słowa...

Sędzia śledczy skinął na policjantów, którzy groźnie zbliżali się do Geni.

Na ich widok Renia zawołała, spazmując i tuląc się do siostry:

— Nie pozwolę!... Nie pozwolę jej tknąć!... Weźcie i mnie!... Weźcie i mnie razem z nią!...

Policjanci chcieli już siłą oderwać Renię od siostry, ale Jan i Turski rzucili się ku nim, powstrzymując ich i wołając przedstawicielom władzy:

— Protestujemy przeciw gwałtowi! Może panowie zechcą działać drogą łagodniejszą.

I sami tłumaczyli Reni, podczas, gdy sędzia śledczy łagodził porywy policjantów wiejskich. Jan miłogował swoją narzeczoną:

— Reniusiu, nie mamy się czego obawiać. Geni nie może się stać nic złego. Jesteś przekonany, że wszystko wkrótce się wyjaśni.

Dała się wreszcie namówić i ustąpiła. Ale padła na kolana i wznosząc ręce ku niebu, wołała żalobnie:

— O, Boże, Boże miłosierny, za co tak każesz tę nieszczęśliwą kobietę?!

— Ja wiem — rozległ się wśród ogólnej ciszy grobowy głos Geni, — Bóg jest sprawiedliwy. Jego wyroki są wznioślejsze od ludzkich. Ci panowie chcą mnie karać za przestępstwo przeciw prawu ludzkiemu. Bóg karze za grzech... za złamanie przysięgi małżeńskiej...

Spojrzała ukradkiem na Marię, a w oczach jej, było tyle serdecznej skłuchy, że Marja odwróciła głowę, gdyż przypomniało się jej wszystko w całej pełni...

Jak to Genia wraz z Piotrem okradali ją z najświętszych uczuć... Jak niecierpliwie ją oszukiwali... Jak dotkliwie krzywdzili... I kto wie, jak długoby to trwało, gdyby strzał Franciszka nie przeciął tej grzesznej idylli...

I choć dziś już sercem jej ośwładnął kto inny, nie mogła w sobie przewyciężyć uczucia odrazy dla tej, która sięgnęła po mężczyznę, co jej wierność przysięgał przed świętym ołtarzem...

Tymczasem prokurator wraz z sędzią śledczym przystąpili do urzędowania. Przy Geni postawiono dwóch policjantów, aby czuwali nad nią. Renia nie odstępowała jej ani na krok. Jan i Marja z Norwinem zostali tuż obok, aby nie dopuścić do jakiego nierozważnego czynu ze strony Reni.

— A pan doktor pozwoli łaskawie z nami — rzekł sędzia śledczy. — Trzeba natychmiast dokonać oględzin zwłok zabitego w celu sporządzenia protokołu.

Przytłoczony splotem nieszczęść, które znów zwały się na biedną rodzinę, już szykującą się do ślubnych godów Jana z Renią, Turski powłókł się za przedstawicielami władzy.

Stwierdził u Bukowskiego ranę postrzałową, która dała w wyniku śmierć natychmiastową.

Postanowiono zwłoki przewieźć do Bukowa i tam zabezpieczyć, zostawiając przy nich policjanta. Co do Geni zamierzano ją zawieźć natychmiast do miasta, wszakże Turskiemu udało się skłonić prokuratora, aby zadowolił się narazie aresztem domowym do czasu pogrzebu ofiary. Liczył na to, że może przez ten czas uda mu się skłonić przedstawicieli władzy do szybszego rozstrzygnięcia sprawy.

Dalszy ciąg nastąpi.

